

Museus de tot i per a tots

editorial

Les darreres setmanes han estat marcades per notícies contradictòries entorn del fet museístic gironí. D'una banda, les estadístiques han detectat –amb alguna excepció– una certa davallada en el nombre de visitants dels museus. De l'altra, l'oferta museística s'ha ampliat i revifat de manera notable i notòria.

A Girona s'ha inaugurat el tan esperat Museu del Cinema. Presenta la col·lecció de Tomàs Mallol de la manera més didàctica i atractiva i, en ser l'únic d'aquestes característiques a tot l'Estat, es converteix en un motiu permanent d'atracció cultural i turística. Aquesta inauguració ha tingut un regust amarg per als figuerencs, orfes d'una col·lecció que en principi tenia tots els punts per quedar-se a casa seva. Com a reacció, Figueres consolida la seva pròpia oferta, encapçalada pel Teatre-Museu Dalí, completant-la amb la reobertura en condicions òptimes del Museu del Joguet, amb la remodelació total del Museu de l'Empordà i amb l'obertura de dos museus particulars: el del rellotge i el de l'art naíf. A Olot, mentrestant, han vist com el Museu Comarcal de la Garrotxa s'integrava –cal suposar que per a bé– a la xarxa del Museu Nacional d'Art de Catalunya, i projecten per a un futur que encara sembla hipotètic un Museu de la Ciència dels Volcans que seria únic en el seu gènere. A la Bisbal s'anuncia la reobertura immediata del Museu de la Ceràmica, i a Camprodon, el naixement d'un singular museu dedicat a honorar la memòria d'Isaac Albéniz.

Hi ha, doncs, una revifalla general i ostensible del panorama museístic, que no sempre es correspon, pel que es veu, amb el favor del públic. Amb tot, és evident que ha passat a la història el concepte de museu com a magatzem o com a mausoleu i que ha arrelat definitivament la idea del museu com a eina bàsica de l'animació cultural del seu entorn, com a centre d'interès en el qual la conservació i l'exhibició del fons conviu amb exposicions temporals, actes públics i experiències de tota mena. En aquesta direcció s'ha d'inscriure també la iniciativa recent de la Diputació de donar a conèixer, per mitjà d'exposicions monogràfiques itinerants, les obres artístiques que la corporació té dipositades a les sales o en el fons del Museu d'Art de Girona. Dues mostres pictòriques viatgeres, una dedicada a les masies i l'altra als rius, són les primeres d'una sèrie que es proposa difondre i popularitzar l'herència artística acumulada i acostar-la tant com sigui possible a la societat que n'ha de ser la receptora natural i la destinatària indiscutible.

A l'esforç de renovació que es posa de manifest per part dels museus hi hauria de correspondre, d'una banda, una atenció més racional i generosa per part de les diverses institucions que els tutel·len i, de l'altra, una resposta del públic més àmplia i entusiasta que la que les últimes xifres conegudes permeten constatar. És possible que aquestes dades no siguin més que una inflexió momentània en la línia ascendent del nombre de visitants dels últims anys, però seria greu que fossin un símptoma de cansament, de saturació o de falta de sintonia. En el dossier que aquesta revista va dedicar, ara fa un any just, al complex món museístic, s'hi exposaven amb detall les limitacions actuals que pateixen els museus, els greuges que presenten a les administracions, les condicions exigibles per a una supervivència digna i els criteris que han de regir l'obligat equilibri entre les seves diverses funcions. A aquells treballs ens remetem per tal de donar suport a les solucions que s'hi proposaven. Ho fem des del record d'un passat de museus fòssils, des del present palpable d'uns museus vius i amb l'esperança d'uns museus futurs cada vegada més oberts i més útils a tothom.